

Insiktsfulla sanningar

Bengt Jacobssons nya bok, **Ingen känner dagen förrän solen har gått ner**, innehåller inga nya, omtumlande sanningar. Men säg vilken skrift som gör det i vår sena tid? Tematiskt via en räckta klassiska ämnen, såsom varats mysterium, kärlekens nyckfulla lekar, frihetens gränser, stansar Jacobsson sentenser, så enkla att förstå, men nog så komplicerade att omvandla till praktisk levnads-konst.

“...det är i ingenting som någonting tar sin början...”, läser jag, och hör rösten från vår egen tids civilisationskritiker, Horatius, som reducerar elementen till två stycken: Någonting och ingenting. Om allt i livet består av någonting blir tillvaron lika full som glaset till brädden fyllt med vatten. Var finns plats att vila, lyssna, hämta nya krafter, nya insikter, när tidsschemat är fulltecknat? En liknande filosofis ande svävar över Jacobssons dikter.

Påläst

Bengt Jacobsson är en påläst tänkare. Skickligt återanvänder han klassikerna för att berätta för nutidens läsare om stora sanningar. “Den som bara är fri vet inte vad frihet är.” Rösterna av gamla kineser genljuder. Likt en Mästaren Ma hos Willy Kyrklund skriver Jacobsson: “Jag är det svar jag söker.” Balans i tillvaron är något svårfunnet - men desto mer eftertraktat. Dikterna vet en hel del att berätta om denna insikt. Här möter Kierkegaards påpekande om vikten av att möta personen vi står inför med empati. Jacobsson skriver: “För att kunna lyssna på (sic) en annan människa måste du först ta den andres öde i dina händer...(—) I annat fall riskerar du att aldrig förstå varför den andres skuggor faller där du själv ser solen lysa”. Inte alltid förvaltar poeten arvet så pass väl som i den citerade raden ovan, den om den andres skuggor, vilket må vara förståeligt när han skriver vid foten av klassiska filosofer.

I dikten om “kunskapens börda” och förmågan att erfara “visdommens lätthet”, förekommer poeten Skolverkets framtida honnörsord inom didaktiken, såsom jag som luttrad lärare uppfattar de med åren allt frekventare rockaderna bland pedagogiska honnörsord. Carlgren och Marton skriver i boken *Lärare av imorgon* om att lärare bör uppmärksamma hur eleverna erfar sin tid i skolan. Kanske detta “att erfara” är det senaste bland modeord i konsten att fånga ett gott liv? - Hur känner vi oss? Lite beroende på hur individen svarar på den frågan utformas eventuella åtgärdsprogram. Ja, varför inte? Vi har i alla tider frågat hur vi mår. Kanske det är dags att ta svaren på allvar? Typiskt författaren att täcka in de olika tempusformerna av livets vara. Gårdag, nutid och framtid.

Ler i sin himmel

Inför en sentens som, “Endast den som med öppet sinne och utan avsikter går dagen till mötes kan glädja sig åt stunden”, ler säkert Seneca i sin himmel. Bengt Jacobsson är en idog affischstrykare inför de aldrig sinande dagarnas föreställningar i konsten att leva en människas liv. Inte förrän solen har gått ner vet människan om hon återfått balansen efter fallet från trapetsen.

Peter Hultsberg

Bengt Jacobsson
Ingen känner dagen förrän solen har gått ner
Litteraturhuset